

V Bruseli 7. mája 2026
(OR. en)

9061/26

SOC 244
EMPL 109
COH 79
COMPET 551
EDUC 151
ANTIDISCRIM 43
ENER 238

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 6. mája 2026

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

---

Č. dok. Kom.: COM(2026) 538 final

Predmet: OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV
o Stratégii Európskej únie v oblasti boja proti chudobe: riešenie chudoby a jej predchádzanie od detstva po starobu

---

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 538 final.

Príloha: COM(2026) 538 final

V Bruseli 6. 5. 2026
COM(2026) 538 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**o Stratégii Európskej únie v oblasti boja proti chudobe: riešenie chudoby a jej
predchádzanie od detstva po starobu**

{SWD(2026) 770 final} - {SWD(2026) 771 final}

Dôstojný život je základným právom a EÚ sa zaviazala ho rešpektovať a chrániť¹. Náklady spojené s nečinnosťou v boji proti chudobe sú významné a komplexné. Chudoba podkopáva sociálnu súdržnosť, oslabuje demokraciu a brzdí hospodársky potenciál Európy. K znižovaniu chudoby prispieva silne konkurencieschopné a inovatívne hospodárstvo, ktoré posilňuje rast a vytvára kvalitné pracovné miesta. Prudko rastúca inflácia vyplývajúca z dosahu, ktorý majú geopolitické otrasy, a závislosť od fosílnych palív ovplyvnila a bude naďalej ovplyvňovať účty za energiu a ceny základného tovaru vrátane potravín a vedie k väčším ťažkostiam a finančnej neistote v celej Európe. Zatiaľ čo najviac zasiahnuté sú najzraniteľnejšie skupiny, domácnostiam so strednými príjmami takisto hrozí, že sa dostanú do neistej situácie, v dôsledku čoho je prevencia aj ochrana naliehavejšia ako kedykoľvek predtým.

Chudoba a sociálne vylúčenie dnes ohrozujú každého piateho Európana či Európanku². Znamená to, že 93 miliónov ľudí si nemôže dovoliť žiť dôstojný život. Znamená to, že 19 miliónov detí je znevýhodnených hneď od začiatku. Niektoré územia sú obzvlášť ohrozené a 93 z 243 regiónov EÚ zaznamenalo vyššiu mieru chudoby a sociálneho vylúčenia, než je priemer EÚ.

EÚ sa vo svojej cieľovej hodnote do roku 2030 už zaviazala znížiť počet ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením aspoň o 15 miliónov vrátane najmenej 5 miliónov detí³. Členské štáty podporujú túto ambíciu prostredníctvom národných cieľových hodnôt v oblasti znižovania chudoby. Napriek sérii kríz, ktorým EÚ v posledných rokoch čelila, sa dosiahol pokrok: do roku 2025 zaznamenala EÚ v porovnaní s rokom 2019 pokles o 3,5 milióna, zatiaľ čo údaj v súvislosti s deťmi zostal vo všeobecnosti stabilný. Na priblíženie sa k cieľovej hodnote do roku 2030 je potrebné intenzívnejšie, trvalé a koordinovanejšie úsilie.

Komisia chce pomôcť odstrániť chudobu v EÚ do roku 2050. V tejto vôbec prvej stratégii EÚ v oblasti boja proti chudobe sa stanovuje komplexný prístup k prevencii a ochrane pred chudobou, ktorý prispieva k plneniu Európskeho piliera sociálnych práv. Na základe toho, čo sa už vykonáva, ako aj zavedených politík, sa v nej stanovuje cesta na dosiahnutie ďalšieho pokroku pri znižovaní chudoby.

V stratégii sa navrhujú opatrenia prijaté na úrovni EÚ na boj proti chudobe, ktoré sú špecifické pre každú vekovú kategóriu, pričom sa uznáva vplyv chudoby počas celého života. Ústredným prvkom stratégie je prístup aktívneho začleňovania, v ktorom sa zdôrazňuje význam podpory aktivácie na trhu práce pre tých, ktorí môžu pracovať (vrátane prechodu na kvalitné pracovné miesta ako prvoradého a najlepšieho nástroja na predchádzanie chudobe), prístup ku kľúčovým výrobkom a službám nevyhnutným pre psychickú a fyzickú pohodu ľudí a ich integráciu do spoločnosti a primeraná podpora príjmu. Vzhľadom na rozsah výzvy si dosiahnutie výsledkov pri znižovaní chudoby vyžaduje okamžité a udržateľné investície.

Boj proti chudobe je kolektívnou zodpovednosťou a vyžaduje si koordinované úsilie na všetkých úrovniach. Na úrovni EÚ týmto oznámením zavádzame prvú stratégiu EÚ v oblasti boja proti chudobe. Jej úspech bude závisieť od aktívneho zaangažovania sa orgánov na všetkých úrovniach riadenia, EÚ, národných, regionálnych a miestnych orgánov, sociálnych partnerov, občianskej spoločnosti, súkromného sektora, ako aj od

¹ Pozri článok 1 [Charty základných práv](#) 2012/C 326/02 z 26. októbra 2012 „Ľudská dôstojnosť je nedotknuteľná. Musí sa rešpektovať a ochraňovať“. Článok 3 Zmluvy o Európskej únii „[Únia] bojuje proti sociálnemu vylúčeniu a diskriminácii a podporuje sociálnu spravodlivosť a ochranu“.

² 20,9 % obyvateľstva EÚ bolo v roku 2025 ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením.

³ Európska rada 25. júna 2021 uvedenú cieľovú hodnotu privítala.

zapojenia samotných ľudí žijúcich v chudobe. Stratégia poskytuje aj rámec pre posilnenú spoluprácu s inými inštitúciami EÚ a príslušnými organizáciami.

Stratégia vychádza z rozsiahlych konzultácií⁴ a analytického základu, ktoré sú podrobne opísané v sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie⁵, vrátane analýzy predchádzajúceho úsilia EÚ v boji proti chudobe⁶. **Kapitola 1** sa zaoberá opatreniami na boj proti chudobe počas celého života. V **kapitole 2** sa posudzujú horizontálne výzvy a rozmery, ktoré môžu zhoršiť chudobu. **Kapitola 3** poskytuje príležitosti na zlepšenie riadenia, financovania a monitorovania na všetkých úrovniach.

1. OPATRENIA NA BOJ PROTI CHUDBE PRE KAŽDÚ VEKOVÚ SKUPINU

Ak sa má prechádzať chudobe a riešiť ju, je potrebné venovať cielenú pozornosť všetkým generáciám. Hoci každá generácia má osobitné potreby a vyžaduje si cielené opatrenia na predchádzanie chudobe a boj proti nej, pre všetky vekové kategórie je kľúčový integrovaný prístup, pri ktorom sa kombinujú primerané zdroje s účinným prístupom ku kvalitným službám. V rámci boja proti chudobe detí sa rieši súčasná kvalita života detí a pomáha sa predchádzať chudobe v neskoršom veku; takisto nevyhnutná na predchádzanie chudobe detí aj starších ľudí je aj podpora obyvateľstva v produktívnom veku, a to aj cielenými aktivačnými opatreniami, a vzhľadom na starnutie obyvateľstva je potrebné podporovať starších ľudí.

Opatrenia na prelomenie cyklu znevýhodnenia a zlepšenie životných príležitostí

V priemere sú v EÚ chudobe alebo sociálnemu vylúčeniu obzvlášť vystavené rodiny s deťmi, najmä rodiny s jedným rodičom. V chudobe detí sa odráža ekonomická situácia domácnosti, v ktorej dieťa žije. Nízky príjem rodičov je hlavným faktorom chudoby detí, ktorá vyplýva z prekážok brániacich začleneniu rodičov do trhu práce a z chudoby pracujúcich⁷, pričom náklady na výchovu detí v kontexte rastúcich cien bývania, energií a potravín cítia výraznejšie. U jednorodičov, a najmä osamelých matiek, je viac ako dvojnásobne vyššia pravdepodobnosť rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia⁸. V dôsledku toho je dnes v EÚ každé štvrté dieťa ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením⁹.

Riešenie chudoby detí si vyžaduje zlepšenie prístupu rodičov k primeraným zdrojom. Po prvé, je nevyhnutné podporovať prístup rodičov ku kvalitným pracovným miestam a poskytovať zraniteľným rodinám primeranú podporu príjmu. Po druhé, dobre navrhnuté systémy prídavkov na dieťa a rodinných dávok zohrávajú ústrednú úlohu pri pomoci rodinám pokryť náklady na výchovu detí. Vplyv dávok na chudobu a vylúčenie sa však v jednotlivých členských štátoch značne líši. To poukazuje na potrebu **zlepšiť ich koncepciu, pokrytie, primeranosť a využívanie**. Takisto je potrebné zlepšiť **koordináciu** medzi systémami sociálnej ochrany, službami a dávkami. Na riešenie tohto

⁴ Stratégia vychádza z výzvy na predkladanie podkladov a verejnej konzultácie, ktorá prebiehala od 25. júla 2025 do 24. októbra 2025, ako aj z početných cielených konzultácií.

⁵ Pracovný dokument útvarov Komisie, *Poverty in the EU – key trends and policies* (Chudoba v EÚ – hlavné trendy a politiky), SWD (2026) 770.

⁶ Využil sa pri tom [dialóg o vykonávaní „Opatrenia na boj proti chudobe: odporúčanie Rady o primeranom minimálnom príjme zaručujúcom aktívne začleňovanie a odporúčanie Rady, ktorým sa zriaďuje Európska záruka pre deti“](#), ktorý sa uskutočnil 24. februára 2026.

⁷ [Európsky výhľad zamestnanosti a sociálnej situácie](#). Štvrťročné preskúmanie od januára 2026.

⁸ V roku 2024 bola miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia osamelých matiek v EÚ 46,3 %.

⁹ Každé desiate dieťa žije bez každodenného prístupu k jedlu, ktorého súčasťou sú mäso, kurča, ryby alebo vegetariánsky ekvivalent.

problému Komisia v roku 2027 prijme odporúčanie Komisie týkajúce sa usmernení na zvýšenie efektívnosti systémov dávok súvisiacich s deťmi pri riešení chudoby detí s cieľom zlepšiť koordináciu a posilniť ich pozitívny vplyv v najlepšom záujme detí. Zdá sa, že na zníženie chudoby detí a podporu medzigeneračnej spravodlivosti v kontexte obmedzených verejných zdrojov je dôležité zvážiť a v prípade potreby zlepšiť rozdelenie sociálnych a iných verejných výdavkov medzi všetky vekové skupiny.

Ohrozené deti by mali byť bezodkladne chránené pred chudobou a mali by mať prístup k službám, ktoré potrebujú. Kvalitné vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve, školské vzdelávanie, mimoškolské aktivity vrátane športu a kultúry, školské stravovanie a zdravá výživa, zdravotná starostlivosť a bývanie patria medzi kľúčové služby, ktoré môžu pomôcť kompenzovať znevýhodnenie a podporiť rovnaké príležitosti pre zraniteľné deti s cieľom podporiť ich vymanenie sa z chudoby. Na základe posúdenia prebiehajúceho vykonávania Európskej záruky pre deti, ako aj vznikajúcich výziev, ktorým čelia deti v núdzi, sa v oznámení „Prelomenie cyklu chudoby detí – posilnenie Európskej záruky pre deti“ uvádzajú opatrenia na zlepšenie komplexného prístupu ku všetkým službám, ktoré deti potrebujú, aby naplno využili svoj potenciál v živote.

Podpora mladých ľudí, aby prosperovali

Mladí ľudia v EÚ v súčasnosti čelia výrazne vyššiemu riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia. V roku 2025 bolo 24 % mladých ľudí mladších ako 29 rokov ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením, čo je o 3 percentuálne body viac ako celková populácia. Je to spôsobené najmä nezamestnanosťou mladých ľudí, predčasným ukončením školskej dochádzky a tým, že mladí ľudia nie sú zapojení do vzdelávania alebo trhu práce.

Kľúčové výzvy, ktorým čelia zraniteľní mladí ľudia, sa týkajú najmä ich prechodu medzi vzdelávaním alebo odbornou prípravou a zamestnaním a prístupom ku kľúčovým službám. Mladí ľudia čelia čoraz zložitejším výzvam na rýchlo sa vyvíjajúcom trhu práce, okrem iného vrátane vyššieho vystavenia krátkodobým zmluvám a neplateným stážam. Cieľom záruky pre mladých ľudí¹⁰ je zabezpečiť, aby všetci mladí ľudia mladší ako 29 rokov dostali do štyroch mesiacov od straty zamestnania alebo ukončenia formálneho vzdelávania kvalitnú ponuku zamestnania, ďalšieho vzdelávania, učňovskej prípravy alebo stáže. Od svojho vzniku v roku 2013 pomohla viac ako 63 miliónom mladých Európanov.

Komisia plánuje spolupracovať s členskými štátmi na posilnení vykonávania záruky pre mladých ľudí, najmä prostredníctvom zintenzívnenia dosahu na mladých ľudí v núdzi, najmä v oblastiach s vysokou mierou nezamestnanosti. V tejto súvislosti je dôležité vytvoriť a podporovať **primerané, bezpečné a inkluzívne mimoškolské priestory na miestnej úrovni,** ktoré môžu slúžiť ako centrá poskytujúce komplexné a koordinované poradenstvo a mentorstvo mladým ľuďom, ako aj zabezpečiť integrovaný prístup a silnejšie prepojenia s inými službami.

Okrem toho je na prerušenie prenosu chudoby a znevýhodnenia nevyhnutné **podporovať premenu detí v núdzi na mladých ľudí s posilneným postavením.** Oznámením „Prelomenie cyklu chudoby detí – posilnenie Európskej záruky pre deti“ sa tento proces

---

¹⁰ [Odporúčanie Rady 2020/C 372/01 z 30. októbra 2020 o moste k pracovným miestam – posilnení záruky pre mladých ľudí, a ktorým sa nahrádza odporúčanie Rady z 22. apríla 2013 o zavedení záruky pre mladých ľudí.](#)

podporuje, a to konkrétne návrhom opatrení na premostenie Európskej záruky pre deti a záruky pre mladých ľudí. Komisia do roku 2027 vypracuje **súbor nástrojov na prepojenie a posilnenie koordinácie medzi zárukou pre deti a zárukou pre mladých ľudí** vrátane dôrazu na individualizovaný prístup a zabezpečenia silnejších prepojení s inými službami, najmä tými, na ktoré sa vzťahuje Európska záruka pre deti.

Riešenie chudoby, ktorá postihuje ľudí v produktívnom veku

Z dôkazov vyplýva, že pre tých, ktorí môžu pracovať, je najlepšou ochranou pred chudobou kvalitná práca. Je viac než len zdrojom príjmu, pretože ľuďom poskytuje pocit dôstojnosti a zmyslu, ako aj sociálnu sieť a pocit príslušnosti k širšej komunite. V súčasnosti mnohí ľudia čelia chudobe alebo riziku chudoby z dôvodu ich vylúčenia z trhu práce: v roku 2025 bolo chudobou alebo sociálnym vylúčením ohrozených 66 % nezamestnaných a 44 % ľudí mimo pracovného trhu. Ženy čelia osobitným prekážkam a v EÚ je chudobou ohrozených o 6,7 milióna viac žien ako mužov¹¹. Rodičia s opatrovateľskými povinnosťami často nemajú prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve alebo si ich nemôžu dovoliť. To sa premieta do nižšej miery zamestnanosti žien, o čom svedčí rozdiel v priemere 10 percentuálnych bodov v porovnaní s mužmi.

Podpora integrácie tých, ktorí sú schopní pracovať, do trhu práce si vyžaduje ciele a účinné aktivačné opatrenia, najmä v prípade dlhodobo nezamestnaných, neaktívnych osôb a osôb, ktoré čelia osobitným prekážkam. Je kľúčové, aby podporné opatrenia presadzovali individuálnu sebestačnosť a nastolili správnu rovnováhu medzi podporou príjmu, aktívnymi opatreniami na trhu práce, pracovnými stimulmi a vzájomnými záväzkami. Pomoc najzraniteľnejším osobám pri získavaní zručností, zlepšovaní ich zamestnateľnosti, a tým aj zvyšovaní ich šancí nájsť si trvalé a kvalitné zamestnanie, si vyžaduje individualizovaný prístup vrátane pomoci pri hľadaní zamestnania, poradenstva a usmerňovania, odbornej prípravy a pracovných skúseností¹². Podpora aktivácie je zároveň kľúčom k podpore potenciálneho nevyužitého talentu v Európe a prispieva k hospodárskemu rastu, konkurencieschopnosti a rozvoju komunit.

Komisia preto v súlade s článkom 154 ods. 2 ZFEÚ začne v druhej polovici roka 2026 **prvú fázu porád s európskymi sociálnymi partnermi s cieľom získať ich názory na možné smerovanie opatrení EÚ na podporu aktivácie osôb vylúčených z trhu práce a rovnosti medzi ženami a mužmi, pokiaľ ide o príležitosti na trhu práce.** Iniciatíva by sa zamerala na podporu identifikácie osôb vylúčených z trhu práce a oslovenia týchto osôb, ako aj na vytvorenie individualizovaných spôsobov integrácie do trhu práce, do ktorých by boli zapojené všetky príslušné orgány, a na posilnenie ich spolupráce. Pomohlo by to odstrániť prekážky prechodu na trh práce a zlepšiť využívanie podporných služieb.

Komisia bude naďalej podporovať sociálne hospodárstvo a mikrofinancovanie, ktoré zohrávajú osobitnú úlohu pri poskytovaní pracovných príležitostí a príležitostí na samostatnú zárobkovú činnosť osobám žijúcim v chudobe. Bude to zahŕňať posúdenie úlohy verejnej finančnej podpory pri umožňovaní zakladania a rozvoja subjektov sociálneho hospodárstva¹³. Konkrétne skupiny si okrem toho vyžadujú ciele zamerané

¹¹ Podľa údajov Eurostatu bolo v roku 2025 v EÚ 43 miliónov mužov a takmer 50 miliónov žien ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením.

¹² Odporúčanie Rady 2016/C 67/01 z 15. februára 2016 [týkajúce sa integrácie dlhodobo nezamestnaných do trhu práce](#).

¹³ Strednodobé preskúmanie akčného plánu pre sociálne hospodárstvo, odporúčanie Rady týkajúce sa vypracovania rámcových podmienok sociálneho hospodárstva. Komisia plánuje zrevidovať Európsky kódex správania pre poskytovanie mikroúverov tak, aby mikrofinancovanie naďalej

úsilie, keďže čelia osobitným prekážkam pri vstupe na trh práce. Týka sa to napríklad štátnych príslušníkov tretích krajín¹⁴ a osôb so zdravotným postihnutím, ktorých podporí posilnený balík opatrení v oblasti zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím v súlade s oznámením Posilnenie Stratégie v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím do roku 2030.

Pracovné miesto však môže chrániť pred chudobou len vtedy, ak zabezpečuje primeraný príjem, ktorý je dostatočný na pokrytie životných nákladov. Napriek miernemu zlepšeniu za posledné desaťročie je približne 8,3 % pracujúcich ľudí v EÚ stále ohrozených chudobou. Je dvakrát pravdepodobnejšie, že chudobou sú ohrozené osoby so zmluvou na kratší pracovný čas alebo dočasnou zmluvou (12,9 %, resp. 13,4 %) než osoby so zamestnaním na plný pracovný čas, resp. trvalým zamestnaním (6,9 %, resp. 5,2 %).

Riešenie chudoby pracujúcich si vyžaduje podporu kvalitných pracovných miest, boj proti nedobrovoľnej nízkej intenzite práce, a to aj odstránením prekážok, ako je nedostatok cenovo dostupnej starostlivosti, a v relevantných prípadoch zabezpečenie prístupu k službám a podpore príjmu. Vyžaduje si to aj riešenie problému nedeklarovanej práce prostredníctvom formalizácie stimulojúcich opatrení spolu s presadzovaním pracovného práva. Pracovné miesta budú kvalitné¹⁵ vďaka silne konkurencieschopnému a inovatívnemu hospodárstvu s primeranými a transparentnými mzdami podporovanými kolektívnym vyjednávaním, istými pracovnými zmluvami, možnosťami odbornej prípravy, primeranou sociálnou ochranou¹⁶, ako aj politikami, ktoré pomáhajú zosúladiť pracovný a rodinný život. Konceptia sociálnych dávok a dávok podpory v zamestnanosti v členských štátoch má vplyv aj na chudobu pracujúcich, najmä tých, ktorí prechádzajú na stabilné pracovné miesta na plný pracovný čas. Primerané minimálne mzdy by sa mali stanoviť na úrovni dostatočnej na ochranu osôb pracujúcich na plný pracovný čas pred chudobou v súlade so smernicou o primeraných minimálnych mzdách.

V roku 2027 Komisia predloží **odporúčanie Komisie, v ktorom poskytne politické usmernenia a najlepšie postupy založené na dôkazoch, s cieľom predchádzať chudobe pracujúcich a bojovať proti nej.** Usmernenia sa vypracujú v úzkej spolupráci s členskými štátmi a sociálnymi partnermi. Načrtnú sa v ňom hlavné príčiny chudoby pracujúcich a vypracujú sa najlepšie postupy na podporu posunu smerom k vyššej intenzite práce (a teda vyšším príjmom) a na zabezpečenie konzistentného zosúladenia daňovo-dávkových systémov tak, aby sa viac odpracovaných hodín premietlo do vyšších príjmov. Po ňom budú nasledovať špecializované štruktúrované diskusie so všetkými príslušnými aktérmi vrátane sociálnych partnerov a národných orgánov. Komisia zároveň zintenzívni presadzovanie s cieľom zabezpečiť úplnú transpozíciu smernice o primeraných minimálnych mzdách¹⁷. Nadchádzajúca správa o smernici v roku 2026 poskytne prehľad

---

spĺňalo potreby nedostatočne zastúpených podnikateľov a osôb v zraniteľných situáciách, a na jar 2026 vyhlási v rámci zložky EaSI ESF+ výzvu na predkladanie návrhov zameraných na podporu nedostatočne zastúpených skupín v podnikaní vrátane najzraniteľnejších skupín pri zakladaní ich podnikov.

¹⁴ Oznámenie Komisie COM(2020) 758 final z 24. novembra 2020 [Akčný plán EÚ pre integráciu a začlenenie 2021 – 2027](#) a oznámenie Komisie COM(2026) 45 final z 29. januára 2026 [Európska stratégia v oblasti riadenia azylu a migrácie](#).

¹⁵ Oznámenie Komisie COM(2025) 944 final zo 4. decembra 2025 [o Pláne pre kvalitné pracovné miesta](#).

¹⁶ Odporúčanie Rady 2019/C 387/01 z 8. novembra 2019 [o prístupe k sociálnej ochrane pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby](#).

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2041 z 19. októbra 2022 [o primeraných minimálnych mzdách v Európskej únii](#).

súčasného stavu. Komisia zintenzívni svoje úsilie prostredníctvom výmen v rámci vzájomného učenia a dôkladného monitorovania v rámci Výboru pre zamestnanosť (EMCO) a Výboru pre sociálnu ochranu (SPC).

Je nevyhnutné zabezpečiť nevyhnutnú podporu dôstojného života pre tých, ktorí nemôžu pracovať, či už vzhľadom na to, že to fyzicky nie je možné, alebo preto, že v súčasnosti čelia osobitným prekážkam¹⁸. Hoci všetky členské štáty majú zavedené systémy minimálneho príjmu, ktoré podporujú aj prístup k službám a začlenenie do trhu práce, primeranosť a pokrytie podpory sa výrazne líšia. Významnou výzvou v tejto súvislosti sú aj nízke úrovne využívania podpory, ktoré sa v jednotlivých členských štátoch pohybujú od 20 % do 50 %, čo výrazne oslabuje účinnosť verejnej politiky. Začiatkom roka 2027 Komisia uverejní **prehľad najlepších postupov na pomoc pri riešení nevyužívania podpory príjmu**. Bude sa zaoberať najmä rôznymi príčinami nevyužívania vrátane nedostatku informácií a administratívnej zložitosti a bude slúžiť ako základ pre štruktúrovanejšiu spoluprácu v tejto oblasti vo Výbore pre sociálnu ochranu¹⁹ a jeho pracovnej skupine pre minimálny príjem (MINET)²⁰.

Boj proti chudobe a predchádzanie chudobe v starobe

V roku 2025 bola takmer každá piata osoba vo veku 65 rokov alebo viac v EÚ ohrozená chudobou alebo sociálnym vylúčením (18,8 %). Táto miera je oveľa vyššia v prípade žien (21,2 %) v porovnaní s mužmi (15,8 %). Tento rodový rozdiel je často spojený s nižšími priemernými dôchodkami žien v dôsledku rozdielov v zamestnaní a odmeňovaní, ako aj kariérnych rozdielov z dôvodu poskytovania starostlivosti, ktoré sa nahromadili počas pracovného života. Zvýšený výskyt zdravotného postihnutia a potreby dlhodobej starostlivosti v starobe sa takisto premietajú do ďalšieho vplyvu na chudobu v starobe. Staroba môže okrem toho priniesť aj výzvy spojené so zvýšenými potrebami zdravotnej starostlivosti a dlhodobej starostlivosti, zvýšeným rizikom sociálnej izolácie a osamelosti, ktoré sa môžu ďalej znásobovať digitálnym vylúčením.

Riešenie chudoby a sociálneho vylúčenia v starobe a predchádzanie týmto javom si vyžaduje koordinované opatrenia v oblasti primeranosti dôchodkov, účasti na trhu práce a sociálnej ochrany, ako aj účinný prístup ku kvalitným službám starostlivosti a cielelé intervencie v oblasti sociálneho začlenenia. Cielelé stimuly a podmienky umožňujúce dlhší pracovný život tam, kde je to vhodné, primerané dôchodky, starobné dávky²¹ a doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré podporujú kapacitu dôchodkových systémov, zabraňujú tomu, aby sa osoby v starobe ocitli v chudobe. V tomto zmysle zohráva pri zvyšovaní dôchodkového príjmu²² úlohu aj zlepšovanie dôchodkovej gramotnosti a transparentnosti dôchodkov. Komisia vyzýva na postupné vytvorenie

¹⁸ Odporúčanie Rady 2023/C 41/01 z 30. januára 2023 [o primeranom minimálnom príjme zaručujúcom aktívne začleňovanie](#).

¹⁹ [Výbor pre sociálnu ochranu – Zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie](#).

²⁰ [Pracovná skupina pre sieť minimálneho príjmu \(MINET\) – Zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie](#).

²¹ Mechanizmy, ako sú minimálne dôchodky a starobné dávky, pozostalostné dôchodky, dávky v invalidite, systémy rozdelenia dôchodkov a dôchodkové kredity za obdobia starostlivosti.

²² Oznámenie Komisie 124 final z 19. marca 2025 o [únií úspora investícií \(stratégia\)](#), oznámenie Komisie 839 final z 20. novembra 2025 o [posilnení kapacity odvetvia doplnkových dôchodkov EÚ s cieľom zvýšiť dôchodkový príjem a poskytovať dlhodobý kapitál hospodárstvu EÚ](#) a odporúčanie Komisie 2025/2384 z 27. novembra 2025 [o systémoch sledovania dôchodkov, prehľadoch dôchodkov a automatickej registrácii](#).

viacpilierového dôchodkového systému, ktorého cieľom je zabezpečiť primeraný príjem v starobe.

V roku 2027 Komisia a Výbor pre sociálnu ochranu uverejnia **spoločnú správu o primeranej sociálnej ochrane v starobe**, v ktorej sa identifikujú nedostatky v primeranosti dôchodkov a pokrytí dlhodobej starostlivosti v členských štátoch, a **správu expertov, v ktorej sa zmapujú a preskúmajú vnútroštátne mechanizmy na ochranu starších ľudí pred chudobou**. Na oboch správach budú môcť stavať tvorcovia politik pri príprave reforiem na posilnenie dôchodkových systémov, zabezpečenie ich dlhodobej primeranosti a riešenie chudoby v starobe. V nadväznosti na to Komisia zorganizuje výmenu na vysokej úrovni na tému **integrovaných politik pre dôstojný život v starobe** s členskými štátmi, so sociálnymi partnermi, zainteresovanými stranami a s odborníkmi.

Predchádzanie prenosu chudoby počas života medzi vekovými skupinami

Každý rok sa približne tretina ľudí ohrozených chudobou vymaní z chudoby a nahradia ich nové kohorty²³. Tieto prechody do chudoby a z nej sú zvyčajne vyvolané zmenami v zamestnanosti a príjme (napríklad ukončenie alebo nástup do nového zamestnania alebo predĺženie alebo skrátenie pracovného času), ale aj zmenami v zložení domácnosti (napríklad narodenie dieťaťa alebo rozchod) a všeobecnejším vplyvom z dôvodu kríz.

Prechody medzi jednotlivými štádiami života, od detstva po mladosť, od mladosti po produktívny vek a od produktívneho veku do odchodu do dôchodku, sú rozhodujúcimi momentmi, keď môže vzniknúť riziko, že sa človek dostane do neistej situácie. Napríklad mladí ľudia, ktorí opúšťajú rodičovské domy alebo byty, často riešia dôležité míľniky vo svojom živote, ako je vstup na trh práce, často vo forme neistých pracovných miest, alebo založenie rodiny, pričom nemajú prístup k cenovo dostupnému bývaniu. Je to obzvlášť naliehavé v prípade osôb opúšťajúcich alternatívnu (ústavnú alebo rezidenčnú) starostlivosť, ktorým hrozí vyššie riziko chudoby alebo dokonca bezdomovectvo²⁴. Podobne prechod z produktívneho veku do dôchodku môže byť sprevádzaný zvýšeným rizikom chudoby, ak ľudia nie sú dobre pripravení. Na predchádzanie chudobe v starobe je nevyhnutná podpora dlhšieho pracovného života pre tých, ktorí môžu a chcú pokračovať v práci, ako aj podpora aktívneho a zdravého starnutia. To by mali sprevádzať politiky podporujúce pozitívne stimuly a väčšiu flexibilitu v možnostiach odchodu do dôchodku, pričom by mali zohľadniť aj rozmanitosť pracovných kariér a stimulovať včasné začlenenie do doplnkových dôchodkových systémov.

V širšom zmysle musia byť všetky politiky navrhnuté tak, aby sa zabránilo hromadeniu znevýhodnení počas celého života. To je dôvodom stratégie pre medzigeneračnú spravodlivosť²⁵ a pripravovaného plánu dlhovekosti, v ktorom sa zmapujú vekovo špecifické politické otázky pre všetky vekové skupiny s cieľom

---

²³ Pracovný dokument útvarov Komisie, *Poverty in the EU – key trends and policies* (Chudoba v EÚ – hlavné trendy a politiky), SWD (2026) 770.

²⁴ Podľa [UNICEF-u](#) žijú státisíce detí v celej EÚ v pobytových zariadeniach s nadmerným zastúpením detí so zdravotným postihnutím. Umiestnenie do ústavnej starostlivosti má závažný vplyv a môže trvať celý život.

²⁵ Oznámenie Komisie COM(2026) 110 final z 5. marca 2026 [o stratégii pre medzigeneračnú spravodlivosť](#).

identifikovať strategické príležitosti na aktívne formovanie dlhšieho a zdravšieho života a finančného zabezpečenia.

2. OPATRENIA NA RIEŠENIE HORIZONTÁLNYCH VÝZIEV, KTORÉ ZHORŠUJÚ CHUDOBU

S cieľom ďalej predchádzať chudobe a riešiť ju je nevyhnutné riešiť horizontálne výzvy, ktoré môžu mať vplyv na všetky generácie súčasne. Patrí sem diskriminácia a stigmatizácia, ťažkosti pri zabezpečovaní základných potrieb, ako sú potraviny, energie, bývanie a iný základný tovar, a nedostatočný prístup ku kvalitným službám.

Boj proti diskriminácii a stigmatizácii

Určité skupiny obyvateľstva môžu byť v dôsledku predsudkov a stigmatizácie od začiatku znevýhodnené, pričom viac vystavené chudobe a sociálnemu vylúčeniu sú ženy a niektoré skupiny obyvateľstva. Ženy častejšie čelia chudobe, a to aj v dôsledku toho, že sú vystavené menšiemu počtu pracovných príležitostí a nižšej miere zamestnanosti, prestávkam počas kariéry a neplatenj opatrovateľskej práci²⁶. Predsudky a stigmatizácia sa týkajú aj osôb so zdravotným postihnutím (29 % z nich je ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením), osôb narodených mimo EÚ (39 %), osôb s menšinovým rasovým alebo etnickým pôvodom, najmä Rómov (70 % je ohrozených chudobou) a LGBTIQ+ osôb (38 % má veľký problém vyjsť s peniazmi).

Všetky tieto faktory môžu obmedziť prístup k zamestnaniu, vzdelávaniu, bývaniu, službám súvisiacim so starostlivosťou a iným službám a zároveň oslabiť sociálnu dôveru, osobnú bezpečnosť a účasť na živote spoločnosti. Komisia vypracovala stratégie zamerané na podporu rodovej rovnosti a boj proti diskriminácii osôb so zdravotným postihnutím, osôb zasiahnutých rasizmom, Rómov a LGBTIQ+ osôb v kontexte Únie rovnosti²⁷. Komisia bude naďalej spolupracovať s členskými štátmi a inými zainteresovanými stranami na vypracovaní opatrení na boj proti chudobe zameraných na konkrétne skupiny. V strategickom rámci EÚ pre Rómov sa predovšetkým vyzýva na zníženie medzery chudoby medzi Rómami a celkovou populáciou aspoň o polovicu do roku 2030.

Okrem uvedených skupín sú osoby žijúce v chudobe často stigmatizované alebo diskriminované aj z dôvodu ich sociálno-ekonomického zázemia²⁸. Na účely poskytnutia podkladov na ďalšiu prácu vypracuje Agentúra pre základné práva (FRA) porovnávaciu právnu analýzu sociálno-ekonomického postavenia ako dôvodu diskriminácie v právnych a regulačných rámcoch členských štátov EÚ a poskytne údaje

²⁶ V [stratégii pre rodovú rovnosť na roky 2026 – 2030](#) sa zdôrazňuje, že Komisia preskúma spôsoby riešenia výsledkov na trhu práce a príslušných prvkov dôchodkového systému, ktoré spôsobujú rozdiely v dôchodkoch žien a mužov, a zmapuje a podporí výmenu najlepších postupov pri riešení týchto rozdielov.

²⁷ Oznámenie Komisie COM(2026) 113 final z 5. marca 2026 [o stratégii rodovej rovnosti na roky 2026 – 2030](#), oznámenie Komisie COM(2021) 101 final z 3. marca 2021 [o stratégii v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030](#), oznámenie „Posilnenie Stratégie v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím do roku 2030“, [strategický rámec EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov na roky 2020 – 2030](#), oznámenie Komisie COM(2026) 12 final z 20. januára 2026 [o stratégii proti rasizmu na roky 2026 – 2030](#), oznámenie Komisie COM(2025) 725 final z 8. októbra 2025 [o stratégii pre rovnosť LGBTIQ+ osôb na roky 2026 – 2030](#) a oznámenie Komisie COM(2021) 142 final z 24. marca 2021 [o stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa](#).

²⁸ Analýza zavedenia sociálno-ekonomického postavenia ako dôvodu diskriminácie, Tamás Kádár, Aliancia pre rovnosť a práva.

o významnom vplyve chudoby a sociálno-ekonomického znevýhodnenia na diskrimináciu.

Uľahčenie pokrytia základných potrieb v kontexte rastúcich životných nákladov

Rastúce tlaky na životné náklady v celej EÚ tlačia viac ľudí do chudoby, prehľbujú ťažkosti tých, ktorí to už teraz nemajú ľahké, a zvyšujú finančnú neistotu pre domácnosti so strednými príjmami. Životné náklady sú jedným z hlavných problémov ľudí v EÚ, pričom 88 % z nich má obavy, pokiaľ ide o každodenné životné náklady a ich vplyv na budúcnosť ich domácnosti²⁹. Je to vážny problém pre ľudí, ktorí už dnes žijú v chudobe, pričom stredná vrstva je dostáva do rizika, že zažije neistotu a ťažkosti. Cenová dostupnosť zdravých a udržateľných potravín je jednou z dôležitých oblastí, ktoré by sa mali monitorovať a riešiť³⁰. S rastúcimi cenami potravín je čoraz väčšia skupina ľudí závislá od podpory pri prístupe k potravinám zo strany orgánov alebo organizácií alebo od podpory potravinových bánk³¹.

Boj proti energetickej a dopravnej chudobe by mal zostať prioritou v kontexte súčasných geopolitických otrasov, keďže zvyšovanie cien energie a dopravy má ešte výraznejší vplyv na zraniteľné domácnosti, ktoré vynakladajú vyšší podiel príjmov na energiu. V zmysle oznámenia AccelerateEU prijatého v apríli 2026 bude Komisia koordinovať úsilie o ochranu občanov, a najmä zraniteľných spotrebiteľov, pred cenovými šokmi v oblasti energie, a to aj prostredníctvom núdzových opatrení, ochrany pred odpojením, systémov sociálneho lízingu a iných opatrení na urýchlenie úspor energie a zavádzania čistej energie. Neskôr v roku 2026 Komisia takisto zintenzívni úsilie v boji proti energetickej chudobe aktualizovaním odporúčania Komisie z roku 2023 týkajúceho sa energetickej chudoby³². V prípade domácností s nižšími príjmami môže obehovejšie hospodárstvo znížiť tlak na životné náklady predĺžením životnosti a opraviteľnosti výrobkov a rozšírením prístupu k cenovo dostupným trhom s použitými výrobkami a opravárenskými službami³³.

V súvislosti s rastúcimi životnými nákladmi je kľúčové urýchliť úsilie o zlepšenie ochrany spotrebiteľa, finančnej gramotnosti a prístupu k finančným službám. Spotrebiteľia, a najmä zraniteľní spotrebiteľia, by mali byť chránení aj v digitálnom svete. Pripravovaný akt o digitálnej spravodlivosti významne prispeje k zabezpečeniu tejto ochrany. Finančná gramotnosť zohráva dôležitú úlohu už od útleho veku, pretože môže podporiť schopnosť ľudí pochopiť základné pojmy, ktoré im umožňujú míňať, šetriť

---

²⁹ [Eurobarometer 2025 „Investovanie do spravodlivosti“.](#)

³⁰ Komisia monitoruje fyzickú a cenovú dostupnosť potravín v EÚ prostredníctvom Strediska pre monitorovanie agropotravinového reťazca a bude podporovať výmenu osvedčených postupov v súvislosti s potravinovou chudobou a prístupom k zdravej strave v členských štátoch. Spoločná poľnohospodárska politika zohráva ústrednú úlohu pri zabezpečovaní dostupnosti potravín v EÚ a prispieva k tomu, aby boli potraviny zdravé a udržateľné.

³¹ EÚ podporuje prístup k základnej materiálnej pomoci, a najmä k potravinám (ESF+).

³² Komisia bude takisto naďalej vykonávať balík energetických opatrení pre občanov prijatý v marci 2026, ktorý do budúca zahŕňa úsilie o posilnenie ochrany pred odpojením a o riadenie Poradenského centra pre oblasť energetickej chudoby. [Odporúčaním Komisie z roku 2025 o dopravnej chudobe](#) a monitorovacím centrom pre boj proti dopravnej chudobe Komisia podporuje členské štáty pri riešení dopravnej chudoby. To je aj cieľom Sociálno-klimatického fondu.

³³ Akt o obehovom hospodárstve, ktorý má Komisia prijať v roku 2026, sa bude zaoberať prekážkami, ktoré bránia prechodu na obehové hospodárstvo vo viacerých kľúčových hodnotových reťazcoch, ako sú textil, stavebníctvo a plasty.

a investovať informovanejším spôsobom počas celého života³⁴. Finančná gramotnosť môže takisto pomôcť zabrániť nadmernej zadlženosti, ktorá sa môže zhoršiť v dôsledku rastúcich nákladov na dlh, klesajúcich príjmov, vyšších životných nákladov a zvýšenej závislosti od úverov³⁵. Takisto je nevyhnutné uľahčiť prístup k finančným službám tým, že sa zabezpečí, aby všetci spotrebiteľia mali právo otvoriť si a používať platobný účet so základnými funkciami kdekoľvek v EÚ³⁶, ako aj tým, že sa zlepši prístup k hotovosti³⁷.

Ceny bývania sú osobitnou výzvou pre ľudí, ktorí žijú v chudobe alebo sú ohrození chudobou. Prístup k cenovo dostupnému, udržateľnému a kvalitnému bývaniu je nevyhnutným predpokladom integrácie do spoločnosti a do trhu práce³⁸. Ľudia, ktorí čelia problémom s bývaním, s väčšou pravdepodobnosťou upadnú do chudoby, pričom 31,1 % domácností s nízkymi príjmami je nadmerne zaťažených nákladmi na bývanie a približne 5 % ľudí vo veku 16 rokov a viac uvádza, že v určitej fáze svojho života zažili ťažkosti s bývaním³⁹. Približne 1 milión osôb v EÚ je bez domova, a teda zažíva najextrémnejšiu formu chudoby a sociálneho vylúčenia⁴⁰. **Spolu s touto stratégiou Komisia predkladá návrh odporúčania Rady týkajúceho sa boja proti vylúčeniu z bývania**, ktorého cieľom je uľahčiť navrhovanie a vykonávanie národných strategických rámcov založených na integrovaných politikách zameraných na človeka a bývanie s cieľom podporiť ľudí v neistých bytových situáciách a predchádzať bezdomovectvu a riešiť ho.

Zabezpečenie prístupu k službám pre ľudí v núdzi

Sociálne služby zohrávajú dôležitú úlohu pri poskytovaní potrebného základného sociálneho zabezpečenia a podpory tým ľuďom, ktorí už žijú v chudobe, a pri

---

³⁴ Oznámenie Komisie COM(2025) 681 final z 30. septembra 2025 [o stratégii EÚ v oblasti finančnej gramotnosti](#).

³⁵ Smernica EÚ 2023/2225 z 18. októbra 2023 [o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice 2008/48/ES](#) a smernica EÚ 2014/17/EÚ zo 4. februára 2014 [o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2013/36/EÚ a nariadenia \(EÚ\) č. 1093/2010](#).

³⁶ Smernica EÚ 2023/2225 z 18. októbra 2023 [o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice 2008/48/ES](#) a smernica EÚ 2014/92/EÚ z 23. júla 2014 [o porovnateľnosti poplatkov za platobné účty, o presune platobných účtov a o prístupe k platobným účtom so základnými funkciami](#).

³⁷ Návrh Komisie COM(2023) 366 final z 28. júna 2023 [o platobných službách a službách elektronických peňazí na vnútornom trhu, ktorou sa mení smernica 98/26/ES a zrušujú smernice \(EÚ\) 2015/2366 a 2009/110/ES](#), návrh Komisie COM(2023) 366 final [o platobných službách a službách elektronických peňazí na vnútornom trhu, ktorou sa mení smernica 98/26/ES a zrušujú smernice \(EÚ\) 2015/2366 a 2009/110/ES](#), a návrh COM(2023) 364 final nariadenia [o eurobankovkách a eurominciach ako zákonom platidle](#).

³⁸ [Európsky plán pre cenovo dostupné bývanie z roku 2025](#) podporuje členské štáty, regióny a mestá pri riešení krízy bývania. Vyzýva na osobitné zameranie na podporu najviac zasiahnutých osôb, najmä mladých ľudí a ľudí bez domova. V tejto súvislosti je cieľom celoeurópskej investičnej platformy pre cenovo dostupné a udržateľné bývanie a Európskej aliancie pre bývanie poskytnúť medziodvetvový a medzištátny rámec na rozvoj spolupráce a mobilizáciu dodatočného financovania sociálneho a cenovo dostupného bývania, a to aj v prospech najzraniteľnejších osôb. Nový európsky Bauhaus podporuje cenovo dostupné, udržateľné a kvalitné bývanie zvýšením financovania, ako aj vývojom a opakovaním nových riešení pre inkluzívnejšie, spravodlivejšie a prístupnejšie obytné štvrte, ako aj komunitné riešenia cenovo dostupného bývania.

³⁹ Problémy s bývaním sú vymedzené ako situácie, keď osoba nemala vlastné bývanie (buď vo vlastníctve, alebo v prenájme) a bola nútená bývať u priateľov alebo rodiny, využívať núdzové alebo dočasné ubytovanie, žiť na mieste, ktoré nie je určené na trvalé bývanie, alebo prespávať vo verejnom priestore.

⁴⁰ V [Lisabonskej deklarácii o európskej platforme na boj proti bezdomovectvu z roku 2021](#) sa stanovujú spoločné opatrenia s cieľom snažiť sa skončiť s bezdomovectvom do roku 2030.

predchádzaní tomu, aby sa v chudobe ocitli ďalší. Obzvlášť dôležité sú služby sociálneho začlenenia, ako je sociálna práca, poradenstvo, psychologická podpora a rehabilitácia. Služby sociálneho začlenenia sú takisto nápomocné pri nasmerovaní používateľov na služby, ktoré potrebujú (ako je vzdelávanie a odborná príprava, starostlivosť, zdravotnícke služby), a pri uľahčovaní ich prístupu k tzv. základným službám (energie, doprava, digitálna komunikácia, voda a sanitácia a finančné služby) tým, že ich informujú o príslušných systémoch (napr. energopomoc). Na to, aby bolo ich úsilie účinné, treba posilniť spoluprácu medzi správnymi orgánmi, a to aj pokiaľ ide o digitálnu infraštruktúru. Okrem toho osobitnou výzvou je zabezpečiť dostupnosť služieb na celom území vrátane vidieckych a najvzdialenejších regiónov. Za národnými priemermi sa skrývajú značné územné rozdiely s chudobnými zónami, ktoré sa nachádzajú v mestách aj na vidieku. Jedným z cieľov nadchádzajúcej stratégie týkajúcej sa práva zotrvať, ktorej cieľom je podporiť atraktivnosť územia, bude uľahčiť prístup k službám v celej EÚ.

Zlepšenie prístupu k službám znamená lepšiu kvalitu, dostupnosť, prístupnosť a cenovú dostupnosť. Komisia bude spolupracovať s Výborom pre sociálnu ochranu na **aktualizácii dobrovoľného európskeho rámca pre kvalitu sociálnych služieb z roku 2010**, ktorý sa zameriava na zlepšenie poskytovania služieb (poskytovanie usmernení o tom, ako stanovovať, monitorovať a hodnotiť normy kvality pre sociálne služby). Tým sa bude riešiť aj administratívna zložitosť, stigmatizácia, digitálne vylúčenie a procesné prekážky. Komisia takisto **aktualizuje správu Komisie o prístupe k základným službám z roku 2023.**

Prekážky v prístupe k službám môžu znásobiť a umocniť chudobu, najmä ak sa tí, ktorí to naliehavo potrebujú, nemôžu dostať k rýchlej a účinnej podpore, keď ju potrebujú. Treba zlepšiť pokrytie, integráciu a spoluprácu medzi službami a lepšie zosúladiť dostupnú podporu so skutočnými potrebami ľudí, pre ktorých je určená. **V roku 2027 Komisia predloží návrh odporúčania Rady na podporu jednoduchšieho a integrovaného prístupu k službám.** Zdôrazní sa v ňom úloha služieb sociálneho začlenenia, podporí jednotný prístupový bod na celom území a uľahčí poskytovanie integrovanej podpory. Jeho cieľom bude posilniť ich dosah a blízkosť k príjemcom a spoliehanie sa na rýchle posúdenie potrieb používateľa, po ktorom bude nasledovať integrovaný plán podpory. Podporia sa ním aj postupy vzájomnej podpory osôb žijúcich v chudobe, pričom sa uznávajú ich osobné skúsenosti a znalosti pri uľahčovaní prístupu k službám.

Vzdelávanie a odborná príprava zohrávajú počas celého života kľúčovú úlohu v boji proti chudobe a jej predchádzaní. Prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a odbornej príprave môže ľuďom pomôcť vymaniť sa z chudoby alebo sociálneho vylúčenia tým, že im poskytne zručnosti potrebné na nájdenie kvalitného zamestnania a na aktívnu účasť na živote spoločnosti. Vzdelávanie môže prelomiť cyklus znevýhodnenia vo všetkých fázach života – od raného detstva až po vzdelávanie dospelých a rekvalifikáciu. Sociálno-ekonomické zázemie študentov však zostáva najtrvalejšou hnacou silou nerovnosti vo vzdelávaní v Európe. Systematické nedostatočné financovanie v znevýhodnených oblastiach vedie k nedostatku učiteľov, vyššej fluktuácii zamestnancov a menšiemu počtu skúsených pedagógov, čo vedie k menej individualizovanej podpore, a teda k najmenej vhodným podmienkam pre znevýhodnené deti, ktoré sa doma nemôžu spoliehať na dodatočnú podporu. Neskôr v roku 2026 Komisia prijme **vzdelávací balík, ktorý bude zahŕňať program na podporu základných zručností** podporujúci účinné intervencie na úrovni škôl s cieľom pomôcť všetkým deťom a mladým ľuďom vrátane tých, ktorí pochádzajú zo znevýhodneného prostredia, dosiahnuť primeranú úroveň základných

zručností do konca povinnej školskej dochádzky a znížiť nerovnosti v oblasti vzdelávania v ranom veku. Digitálne kompetencie a zručnosti sa stali nevyhnutnými pre účasť na živote spoločnosti, pre využívanie digitálnych verejných služieb a prístup na trh práce. **Komisia sa bude naďalej usilovať, aby do roku 2030 získalo 80 % európskych občanov aspoň základnú úroveň digitálnych zručností**, ktorá je nevyhnutnou podmienkou pre získanie pracovných miest, či už v súčasnosti alebo v budúcnosti.

V kontexte demografických trendov by sa osobitná pozornosť mala venovať prístupu najzraniteľnejších osôb k službám dlhodobej starostlivosti. Týka sa to najmä vidieckych oblastí, ktoré čelia väčším výzvam v súvislosti so starnutím obyvateľstva. Zlepšenie prístupu k inkluzívnej, cenovo dostupnej a kvalitnej dlhodobej starostlivosti môže mať pozitívny vplyv na príjemcov starostlivosti, ale z hľadiska chudoby vplýva aj na neformálne opatrojúce osoby – prevažne ženy. Opatrovateľské povinnosti často obmedzujú účasť na trhu práce, znižujú nadobudnutie dôchodkových nárokov a obmedzujú príjmovú istotu. EÚ zaviedla špecializované nástroje na podporu prístupu k cenovo dostupnej, vysokokvalitnej dlhodobej starostlivosti⁴¹. V roku 2027 Komisia predloží **európsku dohodu o starostlivosti**, ktorou sa budú riadiť reformy a investície do cenovo dostupných a vysokokvalitných služieb starostlivosti počas celého života s osobitným dôrazom na osoby ohrozené chudobou, pričom sa budú riešiť štrukturálne príčiny nedostatku pracovnej sily – atraktivnosť a kvalita pracovných miest v odvetví starostlivosti.

Extrémne poveternostné javy v dôsledku zmeny klímy narúšajú základné služby, poškodzujú infraštruktúru a môžu zraniteľné sociálne skupiny dostať do ešte väčšej chudoby a sociálneho vylúčenia. Je kľúčové posilniť odolnosť spoločnosti voči vplyvom klímy, ktoré majú neprímeraný dosah na zraniteľné domácnosti. **Pripravovaný európsky integrovaný rámec pre odolnosť proti zmene klímy** bude príležitosťou na ich riešenie. Pokiaľ ide o **pripravenosť** zo všeobecnejšieho hľadiska, skúsenosti z nedávnych kríz poukazujú na potrebu osloviť a zamerať sa najmä na znevýhodnené obyvateľstvo a osoby, ktoré zažívajú diskrimináciu, chudobu a sociálne vylúčenie, s cieľom zlepšiť komunikáciu a predchádzať dezinformáciám.

3. POSILNENIE RIADENIA A FINANCOVANIA A ZLEPŠENIE MONITOROVANIA S CIEĽOM ZNÍŽIŤ CHUDOBU A PREDCHÁDZAŤ JEJ

Riadenie

Riešenie chudoby a predchádzanie chudobe je dôležitou kolektívnou zodpovednosťou. Jediným spôsobom, ako úspešne nasmerovať EÚ na cestu k odstráneniu chudoby do roku 2050, je konať spoločne a na všetkých úrovniach. Orgány verejnej moci a súkromné subjekty, ako aj sociálni partneri a organizácie občianskej spoločnosti sa vyzývajú, aby pridali ruku k dielu.

Komisia vyzýva členské štáty, aby zabezpečili zavedenie politických rámcov na boj proti chudobe podľa potreby na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni. Stupňujúca sa chudoba je výzvou vo všetkých členských štátoch. V súčasnosti má len 22 členských štátov národné stratégie boja proti chudobe alebo podobné strategické rámce, pričom regionálne a miestne orgány zohrávajú ústrednú úlohu pri ich riadení a vykonávaní. Komisia vyzýva všetky členské štáty, aby predložili ucelené a účinnejšie stratégie boja

⁴¹ Oznámenie Komisie COM(2022) 440 final zo 7. septembra 2022 [o európskej stratégii v oblasti starostlivosti](#) a odporúčanie Rady 2022/C 476/1 z 8. decembra 2022 [týkajúce sa prístupu k cenovo dostupnej, vysokokvalitnej dlhodobej starostlivosti](#).

proti chudobe, a je pripravená podporovať členské štáty pri dosahovaní cieľov v oblasti znižovania chudoby a jej predchádzania. **Nové investície a reformy musia chrániť pred chudobou.** Komisia podporuje využívanie posúdení distribučného vplyvu⁴² v členských štátoch a poskytne ďalšie usmernenia k využívaniu takýchto posúdení v národných rozpočtových rámcoch, ak je to možné.

Spolu s touto stratégiou Komisia predkladá **usmerňovací dokument, ktorý má pomôcť vnútroštátnym, regionálnym a miestnym orgánom plánovať a zlepšovať ich stratégie a rámce v oblasti boja proti chudobe**⁴³. **Zásady účinných politík boja proti chudobe** zohľadňujú pri navrhovaní stratégií boja proti chudobe a jej predchádzania viacerozmerný charakter chudoby, pričom prepájajú všetky potrebné zainteresované strany a úrovne riadenia. Možno ich použiť ako štruktúrovaný nástroj sebahodnotenia a plánovania vo všetkých fázach politického cyklu: od prípravy alebo aktualizácie rámcov boja proti chudobe až po navrhovanie reforiem a investícií a preskúmanie vykonávania. Útvary Komisie budú podporovať ich využívanie prostredníctvom dialógu o politike a vzájomného učenia medzi členskými štátmi.

Vzhľadom na to, že chudoba je čoraz zložitejšou výzvou, ktorá si vyžaduje koordinované reakcie zahŕňajúce investície a legislatívne opatrenia, Komisia vyzýva **členské štáty, aby vymenovali koordinátora pre boj proti chudobe** na najvyššej politickej úrovni s cieľom koordinovať vypracúvanie politických rámcov na boj proti chudobe a zabezpečiť ich viacerozmerný charakter. Ich poslaním by bolo dohliadať na navrhovanie, vykonávanie a monitorovanie týchto rámcov so zapojením všetkých príslušných ministerstiev a orgánov. Budú tiež podporovať vykonávanie rámcov regionálnymi a miestnymi orgánmi. Komisia bude spolu s národnými koordinátormi pre boj proti chudobe organizovať pravidelné a účinné výmeny najlepších postupov v boji proti chudobe, a to podporou vzájomného učenia a posilňovaním ich spolupráce a podporou rozhodnutí založených na dôkazoch.

V rámci európskeho semestra bude Komisia naďalej poskytovať usmernenia členským štátom a pomáhať koordinovať príslušné národné politiky. Začlenením zásad Európskeho piliera sociálnych práv⁴⁴ do semestra prispieva správa hospodárskych záležitostí k sociálnej odolnosti. V rámci semestra sa identifikujú sociálne výzvy a nedostatky vo národných systémoch sociálnej ochrany a zároveň sa odporúčajú vhodné politické opatrenia. V dvoch posledných cykloch semestra dostala viac ako tretina členských štátov odporúčanie pre jednotlivé krajiny týkajúce sa chudoby. Je dôležité, aby členské štáty urýchlili ich vykonávanie.

Okrem členských štátov bude Komisia spolupracovať s inými inštitúciami a organizáciami s cieľom podporiť vykonávanie stratégie. Komisia sa bude najmä naďalej zapájať prostredníctvom neformálneho štruktúrovaného dialógu s Európskym parlamentom, najmä s **medziskupinou pre boj proti chudobe**. Komisia sa **do konca roka 2026 dohodne aj na spoločnom akčnom pláne s Európskym výborom regiónov**, ktorým sa posilní spolupráca v kľúčových prioritných oblastiach, ako sú opatrenia na boj proti chudobe na miestnej a regionálnej úrovni. Budú spolupracovať na spustení „Ceny

---

⁴² Oznámenie Komisie COM(2022) 494 final z 28. septembra 2022 Zlepšenie posudzovania distribučného vplyvu politík členských štátov.

⁴³ Pracovný dokument útvarov Komisie, Zásady účinných politík v oblasti boja proti chudobe, podpora vnútroštátnych, regionálnych a miestnych orgánov v boji proti chudobe, SWD(2026) 771.

⁴⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 [o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady \(ES\) č. 1466/97](#).

EÚ za sociálne začlenenie⁴⁵ pre mestá a obce s cieľom oceniť inovatívne a účinné opatrenia vykonávané na miestnej úrovni a podporiť partnerské učenie tým, že mestám a obciam umožnia výmenu osvedčených postupov. Do konca roka 2026 Komisia a **Európsky hospodársky a sociálny výbor** takisto uzavrujú **dohodu o spolupráci**, ktorá bude vychádzať z existujúceho rámca pre odbornú poradenskú podporu, a podelia sa o najlepšie postupy na riešenie chudoby.

Na základe pozitívnych skúseností získaných počas konzultačného procesu v súvislosti so stratégiou Komisia zintenzívni **spoluprácu s ľuďmi žijúcimi v chudobe**. Zriadi sa špecializované fórum na pravidelné štruktúrované konzultácie s týmito ľuďmi o navrhovaní, vykonávaní a monitorovaní iniciatív zameraných na boj proti chudobe alebo sociálnemu vylúčeniu, ako aj v iných oblastiach politiky, ktoré môžu ovplyvniť ich životy. Komisia bude takisto naďalej štruktúrovaným spôsobom spolupracovať s **organizáciami občianskej spoločnosti**⁴⁶ s cieľom podporiť vykonávanie stratégie. **Sociálny dialóg** bude zároveň naďalej zohrávať kľúčovú úlohu pri hľadaní vyvážených riešení v reakcii na zmeny vo svete práce⁴⁷.

Financovanie

Vzhľadom na naliehavú potrebu konať je nevyhnutné zabezpečiť dostatočnú finančnú podporu na boj proti chudobe. Na rozšírenie opatrení proti chudobe je potrebné účinnejšie mobilizovať verejné a súkromné financovanie na úrovni EÚ aj na národnej úrovni. To zahŕňa dlhodobé investície na zlepšenie poskytovania služieb, ako aj rýchle núdzové opatrenia na zabránenie tomu, aby ľudia upadli do chudoby, a na skrátenie období chudoby. V tejto súvislosti by sa v krátkodobom horizonte mala venovať osobitná pozornosť financovaniu služieb na pomoc pri prechode detí v núdzi do dospelosti (prepojenie Európskej záruky pre deti a záruky pre mladých ľudí), pretože sa tým prelamuje medzigeneračný prenos chudoby. To bude zahŕňať posilnenie včasnej identifikácie ohrozených detí, rozšírenie mentorských a poradenských systémov, terénnej práce a iných podporných opatrení. Okrem toho, hoci sa v stratégii zdôrazňuje, že kvalitné pracovné miesta sú najlepším spôsobom, ako sa vymaniť z chudoby, zabezpečenie podpory osôb vylúčených z trhu práce si vyžaduje silné a dobre financované verejné služby zamestnanosti.

Členské štáty v súčasnosti využívajú 139 miliárd EUR v rámci Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) (2021 – 2027)⁴⁸. Strednodobé preskúmanie programov politiky súdržnosti umožnilo členským štátom úspešne preprogramovať 34,6 miliardy EUR vo svojich fondoch politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027 na najnaliehavejšie strategické priority EÚ. To viedlo aj k pozitívnemu využívaniu, pokiaľ ide o požiadavky tematickej koncentrácie ESF+, pričom zdroje určené na riešenie chudoby detí sa zvýšili o 5,4 % (ďalších 491 miliónov EUR) a zdroje na riešenie materiálnej deprivácie sa zvýšili o 3,5 % (ďalších 211 miliónov EUR). Okrem ESF+ podporuje EÚ boj proti chudobe aj z fondov politiky súdržnosti, ako je Európsky fond regionálneho rozvoja, Kohézny fond, Fond na spravodlivú transformáciu a iné programy financovania, ako je Sociálno-klimatický fond, Program InvestEU, Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti a Nástroj technickej podpory. Komisia vyzýva členské štáty, aby transponovali systém

⁴⁵ Toto ocenenie prispeje k už existujúcim nástrojom, ktoré poskytujú uznanie EÚ a zviditeľňujú úsilie miestnych a regionálnych samospráv.

⁴⁶ Oznámenie Komisie COM(2025) 790 final z 12. novembra 2025 [o stratégii EÚ pre občiansku spoločnosť](#).

⁴⁷ Oznámenie Komisie COM(2023) 40 final z 25. januára 2023 [Posilnenie sociálneho dialógu v Európskej únii](#): využitie jeho plného potenciálu na riadenie spravodlivej transformácie.

⁴⁸ Zo 142 miliárd EUR pochádza 95,1 miliardy EUR z rozpočtu EÚ.

obchodovania s emisiami (ETS2) a bezodkladne predložili svoje plány týkajúce sa Sociálno-klimatického fondu, aby bolo možné podporiť zraniteľné domácnosti. Komisia pomôže členským štátom maximálne využívať dostupné finančné prostriedky EÚ a prerozdeliť finančné prostriedky EÚ, ak je to možné a v súlade s preferenciami členských štátov a regiónov, na opatrenia na boj proti chudobe, ktoré môžu mať trvalý vplyv.

Značné zdroje sa vynakladajú aj prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (s celkovým rozpočtom 577 miliárd EUR). Plány obnovy a odolnosti už zahŕňajú reformy a investície, ktoré pomáhajú členským štátom podieľať sa na boji proti chudobe a na jej predchádzaní. Tie sa majú dokončiť do 31. augusta 2026 v súlade s lehotami stanovenými v právnej štruktúre mechanizmu. To možno dosiahnuť aj urýchlením vykonávania príslušných opatrení v plánoch obnovy a odolnosti a dobrým využívaním ukazovateľov uvedených v oznámení Komisie NextGenerationEU – Cesta do roku 2026, ak je to možné v lehote na vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (31. augusta 2026)⁴⁹.

V návrhu viacročného finančného rámca na roky 2028 – 2034, ktorý predložila Komisia, sa vyčleňuje aspoň 14 % prostriedkov v rámci plánov národného a regionálneho partnerstva na sociálne ciele. Od členských štátov sa požaduje, aby svoje zdroje sústredili na štyri druhy sociálnych opatrení: sociálne začlenenie; potravinová alebo základná materiálna pomoc; riešenie chudoby detí a vykonávanie Európskej záruky pre deti; boj proti nezamestnanosti mladých ľudí a vykonávanie záruky pre mladých ľudí. Navrhovaný nástroj EÚ umožní naďalej podporovať mikrofinancovanie a financovanie sociálnych podnikov prostredníctvom mechanizmu rozpočtových záruk, ako je to v rámci súčasného segmentu sociálnych investícií a zručností v rámci Fondu InvestEU.

V rámci našej kolektívnej zodpovednosti za boj proti chudobe a jej predchádzanie môže súkromný sektor významne prispieť a podniknúť ďalšie kroky na riešenie viacrozmernej chudoby v EÚ. Podniky a filantropické organizácie a investori môžu výrazne doplniť verejné zdroje a pomôcť rozšíriť inovačné riešenia na boj proti chudobe, čo povedie k lepším životným podmienkam a príležitostiam pre všetkých v spoločnosti a k väčšej prosperite a konkurencieschopnosti. Na to, aby sa súkromné investície mohli lepšie nasmerovať na sociálne ciele, sú dôležité príslušné normy, koncepcie a metódy. Komisia v spolupráci s OECD preskúma prípravu trhom riadeného dobrovoľného rámca cieľov, do ktorých možno investovať. To pomôže investorom konzistentne a flexibilne navrhovať, posudzovať a porovnávať investičné stratégie.

V roku 2026 pri príležitosti Medzinárodného dňa odstránenia chudoby (17. októbra) Komisia zriadi **koalíciu proti chudobe, ktorá bude združovať sociálne zodpovedné podniky a filantropické organizácie.** Koalícia bude slúžiť ako európska platforma pre spoluprácu a vzájomné učenie, ktorá bude podporovať súkromné spoločnosti a charitatívne organizácie, aby prispievali k predchádzaniu a znižovaniu chudoby a pomáhali posilňovať spoluprácu s príslušnými zainteresovanými stranami a dosahovať zmysluplný sociálny vplyv. Partneri tvoriaci koalíciu podpíšu chartu, v ktorej sa stanovia spoločné zásady a opatrenia pre podniky všetkých veľkostí na podporu boja proti chudobe. Prijmú aj osobitné záväzky, napríklad poskytovať tovar a služby, realizovať projekty

---

⁴⁹ Ako nástroj určený na riešenie nepriaznivých dôsledkov krízy spôsobenej ochorením COVID-19 v Únii, podporovaný mimoriadnymi a dočasnými dodatočnými prostriedkami, bol Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti vytvorený s veľmi prísnyimi lehotami, od ktorých sa nemožno odchyliť, keďže sú stanovené v nariadení o EURI, nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a rozhodnutí o vlastných zdrojoch.

sociálneho začlenenia v komunite, v ktorej pôsobia, alebo podporovať integráciu a zamestnanosť špecifických skupín, ako sú zraniteľní mladí ľudia.

Komisia bude naďalej posilňovať svoju spoluprácu s multilaterálnymi investičnými bankami s cieľom mobilizovať finančné prostriedky na opatrenia na boj proti chudobe. Skupina Európskej investičnej banky (EIB) podporuje inkluzívny rast financovaním sociálnej infraštruktúry a základných služieb, ktoré ľuďom umožňujú plne sa zapojiť do spoločnosti a hospodárstva. Do budúcnosti je **cieľom skupiny EIB financovať v rokoch 2026 – 2027 nové investície do sociálnej infraštruktúry vo výške približne 22 miliárd EUR**, čím sa posilní príspevok skupiny k rovnakým príležitostiam a spoločnej prosperite v celej Európe. Komisia bude naďalej spolupracovať so skupinou EIB na podpore investícií odrážajúcich rozsah pôsobnosti stratégie EÚ v oblasti boja proti chudobe, ako aj Európskej záruky pre deti. Okrem toho bude Rozvojová banka Rady Európy (RB RE), ktorá má výlučne sociálny mandát a zameranie na zraniteľné osoby a osoby ohrozené sociálno-ekonomickým vylúčením, naďalej podporovať investície do ľudského kapitálu, do inkluzívneho a odolného prostredia na život, prístupu k financovaniu a tvorby pracovných miest v rozsahu 3 miliárd EUR ročne v rámci svojich členov v EÚ na základe súčasných objemov úverov. EÚ posilňuje strategickú spoluprácu s RB RE a na tento účel Komisia v roku 2026 prijala návrh, aby sa EÚ stala akcionárom RB RE. Európska komisia a RB RE budú pracovať na vytvorení **spoločného rámca spolupráce do roku 2027 s cieľom posilniť investície na riešenie chudoby a sociálneho vylúčenia v EÚ.**

Monitorovanie

Meranie chudoby a sociálneho vylúčenia v EÚ odráža ich viacrozmerný a systémový charakter. Hlavný ukazovateľ EÚ týkajúci sa rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia (AROPE) kombinuje tri rozmery⁵⁰: peňažnú chudobu, depriváciu v prístupe k tovaru a službám⁵¹ a nízku intenzitu práce.

Komisia bude naďalej monitorovať pokrok pri dosahovaní cieľovej hodnoty EÚ do roku 2030. Boj proti chudobe si vyžaduje tvorbu politík založenú na údajoch a dôkazoch a podporenú porovnateľnými vysokokvalitnými ukazovateľmi. Rýchle tempo zmien umocnené vysokými životnými nákladmi, ako aj významné posuny na trhu práce a v pracovnej sile si vyžadujú lepšie predvídanie a silnejšie dôkazy, ktoré budú k dispozícii rýchlejšie. Na tento účel Komisia zlepší monitorovanie chudoby a **predloží nové ukazovatele na meranie vplyvu zložiek týkajúcich sa cenovej dostupnosti na chudobu s cieľom dosiahnuť ich schválenie do roku 2028** a určiť pevný monitorovací základ pre pokrok v dosiahnutí cieľa do roku 2050. Cieľom je zlepšiť včasnosť a komplexnosť údajov súvisiacich s chudobou, a to aj skvalitnením merania materiálnej deprivácie a jeho štandardizáciou na úrovni EÚ, a preskúmať ďalšie prístupy k meraniu cenovej dostupnosti aj extrémnej chudoby a stanoviť podrobnejšie ukazovatele územných rozdielov. Na základe dohody s Radou pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a spotrebiteľské

---

⁵⁰ Hlavný ukazovateľ EÚ na monitorovanie rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia kombinuje tri faktory: relatívnu peňažnú chudobu (s celkovým disponibilným príjmom nižším ako 60 % národného mediánu); závažnú materiálnu a sociálnu depriváciu (nemožnosť dovoliť si základný tovar a služby, ktoré sa považujú za nevyhnutné pre dôstojný život) a veľmi nízku intenzitu práce (celková dĺžka obdobia práce je menej ako 20 % celkového kombinovaného potenciálu plného pracovného času jednotlivcov v domácnosti).

⁵¹ To predstavuje podiel obyvateľov, ktorí zažívajú vynútený nedostatok najmenej 7 z 13 položiek deprivácie, ktoré sú opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie Chudoba v EÚ – hlavné trendy a politiky, SWD (2026) 770.

záležitosti (EPSCO) a jej poradnými výbormi by to potom mohlo viesť aj k preskúmaniu súvisiacich ukazovateľov v sociálnom prehľade s cieľom posilniť príslušnú analýzu v rámci sociálnej konvergencie. Tento nový súbor ukazovateľov bude odrážať rôzne rozmery chudoby, ako aj cenovú dostupnosť, napríklad pokiaľ ide o prístup k základným tovarom a službám nevyhnutným pre dôstojný život a kúpnu silu, bohatstvo a dlh.

Komisia je pripravená podporiť **Výbor pre sociálnu ochranu** a v relevantných prípadoch Výbor pre zamestnanosť, aby prispeli k monitorovaniu stratégie a slúžili ako fórum na výmenu informácií medzi členskými štátmi a s Komisiou, pričom je potrebné dbať na to, aby sa nevytvárala zbytočná administratívna záťaž.

V pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorý je sprievodným dokumentom k tejto stratégii, sa skúma pokrok v boji proti chudobe v EÚ so zreteľom na jej odstránenie do roku 2050⁵². Ďalšia spolupráca s Výborom pre sociálnu ochranu bude zahŕňať záťažové testovanie odolnosti systémov sociálnej ochrany členských štátov v prípade potenciálnych otrasov.

Globálne úsilie

Na globálnej úrovni sa v opatreniach EÚ zdôrazňuje, že boj proti chudobe na celom svete je nevyhnutný pre spoločnú prosperitu, globálnu bezpečnosť a stabilitu. EÚ je už dlho svetovým lídrom v dosahovaní cieľa udržateľného rozvoja č. 1, ktorým je odstránenie chudoby vo všetkých jej formách. Tento záväzok sa premieta do viac ako 26,6 miliardy EUR priamo pridelených na tento cieľ udržateľného rozvoja, ako aj do širšieho rozsahu oficiálnej rozvojovej pomoci financovanej EÚ, kde všetky ciele udržateľného rozvoja pomáhajú znižovať chudobu. Komisia bude naďalej spolupracovať s Organizáciou Spojených národov pri plnení cieľov udržateľného rozvoja.

Proces rozširovania EÚ je kľúčovým urýchľovačom sociálneho začlenenia, zamestnanosti a znižovania chudoby v kandidátskych krajinách a potenciálnych kandidátskych krajinách a zároveň ich pripravuje na členstvo v EÚ. Okrem toho sa angažovanosť EÚ v oblasti znižovania chudoby v kandidátskych krajinách a potenciálnych kandidátskych krajinách musí chápať ako strategická investícia do ich spoločností, ich budúcej integrácie a konkurencieschopnosti vnútorného trhu. Podpora EÚ sa poskytuje najmä prostredníctvom nástroja predvstupovej pomoci a do programu reforiem pre západný Balkán, Moldavsko a Ukrajinu sú takisto zahrnuté ciele opatrenia.

4. ZÁVER

Opatrenia na predchádzanie chudobe a boj proti nej sú naliehavejšie ako kedykoľvek predtým. Stojíme pred obrovskou výzvou. Sú potrebné rozhodné, odvážne a koordinované opatrenia, ktoré pomôžu chrániť ľudí žijúcich v chudobe a predísť tomu, aby do nej upadli ďalší ľudia vzhľadom na rastúce životné náklady a ťažkosti. To znamená zabezpečiť, aby mal **každý človek príležitosť žiť dôstojný život**, prístup ku kvalitným pracovným miestam, cenovo dostupnému bývaniu a kvalitným a cenovo dostupným základným tovarom a základným službám. Každý by mal mať tiež možnosť využívať príležitosti vyplývajúce zo zelenej a digitálnej transformácie, pričom treba bojovať proti diskriminácii a stigmatizácii, aby sa nikomu nebránilo v integrácii do spoločnosti a hospodárstva.

---

⁵² Pracovný dokument útvarov Komisie, *Poverty in the EU – key trends and policies* (Chudoba v EÚ – hlavné trendy a politiky), SWD (2026) 770.

V tejto stratégii sa stanovuje cesta, ako sa dostať bližšie k cieľu EÚ – zmierniť chudobu do roku 2030 a pomôcť odstrániť chudobu do roku 2050. Okrem toho sa v nej navrhujú nástroje EÚ na podporu členských štátov a zainteresovaných strán pri zintenzívnení ich úsilia a spoločnom koordinovanom pokroku. Účinný boj proti chudobe a zabezpečenie toho, aby život v EÚ znamenal dôstojný život, si vyžaduje veľké ambície. EÚ musí zrýchliť a prepojiť úsilie verejných aj súkromných aktérov na všetkých úrovniach a vypracovať ucelenú stratégiu s výrazným zapojením občianskej spoločnosti a ľudí žijúcich v chudobe. Len tak pomôžeme zlepšiť súčasný stav, vytýčime cestu k lepšej budúcnosti, prelomíme prenos chudoby a znevýhodnenia a prispejeme k tomu, aby sa v EÚ odstránila chudoba do roku 2050.

Príloha: Zoznam nových iniciatív zahrnutých do stratégie boja proti chudobe

Iniciatíva	Dátum
1. OPATRENIA NA BOJ PROTI CHUDBE PRE KAŽDÚ VEKOVÚ SKUPINU	
Oznámenie „Prelomenie cyklu chudoby detí – posilnenie Európskej záruky pre deti“	spoločne so stratégiou EÚ v oblasti boja proti chudobe
Začatie prvej fázy porád s európskymi sociálnymi partnermi s cieľom získať ich názory na možné smerovanie opatrení EÚ na podporu aktivácie osôb vylúčených z trhu práce a rovnosti medzi ženami a mužmi, pokiaľ ide o príležitosti na trhu práce.	2026
Odporúčanie Komisie poskytujúce politické usmernenia založené na dôkazoch s cieľom predchádzať chudobe pracujúcich v Európskej únii a bojovať proti nej, na ktoré nadväzujú špecializované štruktúrované diskusie s členskými štátmi.	2027
Správa o presadzovaní smernice o minimálnych mzdách, po ktorej budú nasledovať činnosti vzájomného učenia.	2026 a priebežne
Prehľad najlepších postupov na pomoc pri riešení nepoberania dávok	2027
Výmena názorov na vysokej úrovni o integrovaných politikách pre dôstojný život v starobe	2027
2. OPATRENIA NA RIEŠENIE HORIZONTÁLNYCH VÝZIEV, KTORÉ ZHORŠUJÚ CHUDBU	
Odporúčanie Rady týkajúce sa boja proti vylúčeniu z bývania	spoločne so stratégiou EÚ v oblasti boja proti chudobe
Aktualizácia dobrovoľného rámca kvality EÚ Výboru pre sociálnu ochranu	po dohode s Výborom pre sociálnu ochranu
Aktualizácia správy Komisie o prístupe k základným službám z roku 2023	2027
Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa jednoduchšieho a integrovaného prístupu k službám	2027
3. POSILNENIE RIADENIA A FINANCOVANIA A ZLEPŠENIE MONITOROVANIA S CIEĽOM ZNÍŽIŤ CHUDBU A PREDCHÁDZAŤ JEJ	
Zásady účinných politík v oblasti boja proti chudobe	spoločne so stratégiou EÚ v oblasti boja proti chudobe
Uzavretie dohody o spolupráci s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a spoločný akčný plán s Európskym výborom regiónov o opatreniach na podporu boja proti chudobe	2026
Cena EÚ za sociálne začlenenie	spustenie v roku 2027
Koalícia proti chudobe zahŕňajúca súkromný sektor a filantropické organizácie	spustenie v roku 2026
Štruktúrovaný dialóg s osobami žijúcimi v chudobe	spustenie v roku 2027

